

Livet med katt att köpa katt

”Det är enklare med katt. Man kan lämna den ensam över en hel helg och man behöver inte gå ut med den.” Inte helt ovanliga argument för att välja katt i stället för hund. Men ack så fel tänkt.

En katt är visserligen inte ett flockdjur som hunden, men den måste kunna känna sig trygg inom sitt revir och det är många behov som människan måste tillgodose.

Kattkännare menar att katter är lätta att förstå sig på. Varför inte läsa på om olika raser, kattens språk och behov innan du skaffar en egen katt? Då vet du vad du och din familj ger er in på och förutsättningarna för att ni och katten ska trivas ihop blir de bästa möjliga.

Välja rätt

Det är inte ovanligt att en katt blir mellan 15 och 20 år så det är viktigt att du tänker igenom ditt val noga. Raskatt eller blandraskatt? Kattunge eller vuxen katt? Hur passar en katt in i ditt liv? Har du tid, utrymme, möjlighet och råd med en katt?

Kostnader

En raskatt är givetvis dyrare att köpa än en blandraskatt, men alla andra kostnader är i princip desamma. Veterinärbesök, försäkringar, kattlåda, kattsand, kammar, borstar, mat, transportbur, klösbräddor, mat- och vattenskålar, korg och mycket annat där priset inte skiljer sig så mycket beroende på vilken typ av katt man väljer. Även om en perser förstås kräver mer pälsvård än en sphynx eller devon rex.

Ditt hem

Katter anses härstamma från den afrikanska vildkatten och har en rad beteenden

som liknar de hos tigrar, lejon och lodjur. Beteenden som vi kanske inte alltid uppskattar, t ex att de doftmarkerar, jagar och stolt bär hem sina byten, klöser, klättrar... Och även om det går att uppfostra en katt gör den inte alltid som du vill.

Bor du i hus kanske du vill installera en kattlucka så katten själv kan välja när den ska gå ut och in. Vill du vara säker på att

inte få in andra katter än din egen finns luckor med olika typer av låsanordningar, t ex magneter eller sändare som man fäster på kattens halsband.

Bor du i lägenhet kanske du inte vill att katten ska vara utomhus över huvud taget. Du bör då noga tänka igenom hur det skulle påverka din katt och vilken ras som i så fall är bäst lämpad för ett liv inomhus.

Katter måste få klättra och klösa. Kattungen ska vara hos sin mamma tills den är minst 12 veckor gammal.

Katten lägger sig inte alltid där du tycker att det är lämpligast.

Välja ras

Det finns mer än 80 kattraser och det kommer ständigt nya. I Sverige ligger ragdoll på topplistas förstaplats; en lugn och relativt stor katt från Kalifornien som betraktas som idealisk sällskapskatt. Vissa raser är mer fokuserade på människor än andra, de kan också vara mer eller mindre rymningsbenägna, en del raser är mer aktiva medan andra kan vara lite loja och fogliga. Det är viktigt att utgå från dig som person och vilken typ av katt som passar dig och din familj. Alla katter passar inte i stora familjer utan är mer enmanskatter. Ta reda på så mycket som möjligt om den eller de raser du är intresserad av och utgå från hur du vill att ditt liv tillsammans med din katt ska se ut.

Raskatt eller blandraskatt?

Precis som vid all kontrollerad djuravel finns det omfattande regelverk för avel med raskatter. De har en stamtavla utfärdad av ett godkänt förbund som visar kattens härstamning i flera generationer och man testar avelsdjur innan parning för att undvika nedärvning av olika sjukdomar. Varje ras är avlad efter sina egenskaper vilket gör att du med större säkerhet vet vad du kan vänta dig av din katt. Katter som saknar stamtavla betecknas som blandraser, oavsett vilka föräldrar de har, och kallas allmänt för huskatt.

Kattunge eller vuxen katt?

En kattunge måste vara minst 12 veckor innan den kan lämna sin mamma. Innan dess klarar den inte en så stor omställning som det innebär att byta hem. Mellan 10 och 12 veckors ålder är en särskilt viktig tid för dess fortsatta utveckling. Att byta miljö före 12 veckors ålder kan göra att katten blir otrygghet och stressad.

De flesta vuxna katter klarar av att byta hem, men tänk på att det troligen tar längre tid för en vuxen katt än för en kattunge att anpassa sig till sin nya omgivning. Det finns uppfödare som omplacerar vuxna katter men det finns också katthem och liknande föreningar. De som arbetar med omplacering av katter ger sig ofta tid att lära känna dem och deras egenskaper för att lättare kunna hitta rätt ägare till dem.

12 veckor gammal katt av rasen sibirisk som kan passa den som är allergisk.

Hane eller hona?

Hankatter markerar revir genom att kissa, de utvecklar ett så kallat strilbeteende. Det luktar starkt och du kan inte styra var någonstans de kissar. Under perioder då det finns honkatter som löper, kan också hankatterna skrika högt och/eller ge sig ut flera dagar i sträck i jakten efter en lämplig honkatt att para sig med. Slagsmål med andra hankatter är inte ovanligt.

Honkatter löper men har ingen bestämd fortplantningscykel, som t ex hundar, utan har så kallad framkallad ägglossning, dvs

de får ägglossning när de har parat sig. En okastrerad hona som går utomhus kan få upp till fyra kullar per år.

En katt som inte ska användas i avel bör man därför kastrera, det gäller både hanar och honor. En kastrerad katt blir mer harmonisk och lugn och myten att en kastrerad katt jagar sämre än en fertil är just bara en myt.

Sveriges Veterinärförbund rekommenderar sex månader som lägsta ålder för kastration av katt oavsett ras och kön.

Var köper man en katt?

Har du bestämt dig för en raskatt kan du börja med att besöka en kattutställning där du träffar både ägare och uppfödare av den ras/de raser du är intresserad av. Kattförbundet SVERAK anordnar utbildning för uppfödare som sedan via tester kan bli diplomerade. Det finns också rasklubbar för en eller flera raser samt lokala och regionala klubbar med varierande utbud av aktiviteter där du kan få information, tips och råd.

På många orter i landet finns katthem och föreningar som tar hand om upphittade katter, eller i övrigt ägnar sig åt omplacering av katter från privatpersoner, polisen eller sociala myndigheter.

Så, inför ditt beslut att köpa katt, tänk igenom hur du vill ha ditt kattägande och vilken typ av katt du vill ha. När du väl har fattat ditt beslut återstår "bara" att hitta den rätta.

© Lena Heimlén